

Motion till riksdagen
2012/13:N338

av **Jan Lindholm (MP)**

Kärnkraft - en orimlig risk

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om risker med kärnkraft.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en välplanerad avveckling av svensk kärnkraft.

¹ Yrkande 1 hänvisat till FöU.

Fel! Okänt namn på

Bakgrund

Svensk kärnkraft är kantad av snabbstopp på grund av incidenter i reaktorerna och deras tekniska omgivning. Varje snabbstopp innebär ofantligt stor påverkan på reaktorkonstruktionen. Det finns en gräns för hur många snabbstopp en reaktor klarar av.

Det senaste året har ett stort antal jordbävningar inträffat i Skandinavien och i vår världsdel. Torkan liksom nederbörden och andra väderfenomen har även blivit allt mer extrema. Den slutsats man bör dra av detta är att det är svårt att förutse framtiden och de villkor som de svenska kärnreaktorerna skall arbeta under.

Det kanske mest näraliggande och uppenbara problemet är att en stigande vattentemperatur i de hav de svenska kärnkraftreaktorerna hämtar sitt kylvatten från innebär att mer vatten måste pumpas för att klara av kylningen. När reaktorerna byggdes kalkylerades det med att cirka fem procent av den producerade elen skulle användas för kylvattenpumpning.

Ett varmare hav innebär ökad biologisk aktivitet vilket innebär att mer vatten måste pumpas som innehåller allt mer växt- och djurliv. Allt oftare kommer rapporter om problem med vattenintag och filter.

Vad får vi veta om de olyckor som varit?

Den svenska allmänheten får inte per automatik någon information om de incidenter som inträffar i svenska kärnreaktorer. Den information som ges när man bestämmer att man skall informera är nästan alltid information som har avsikten att lugna. När en reaktor i Forsmark, enligt vissa experter, förmodligen endast var några minuter från att inleda det sönderfall av bränslestavar som kan vara starten på en härdsmälta, ville man i ett första läge inte erkänna alvaret.

På liknande sätt har det varit med alla de kända olyckor och incidenter som allmänheten fått kännedom om. Kunskaperna om alla utsläpp från den stora anläggningen i Sellafield i England har steg för steg sipprat ut och mycket är förmodligen fortfarande inte känt. Det är exempelvis mindre än ett år sedan ledningen där erkände att det förmodligen är så mycket som 250 kilo rent plutonium som har läkt ut i Irländska sjön.

Att det tog lång tid att få information om det som hände i Tjernobyli skyller man på sovjetstatens mentalitet. Men att informationen från olyckan i Fukushima varit så dålig kan man inte förklara på samma sätt. Nu vet vi att om utsläppen av radioaktivitet från Tjernobylyolyckan motsvarade utsläppet från cirka ett tusen Hiroshimabomber motsvarar olyckan i Fukushima något mer än fyra tusen Hiroshimabombers radioaktivitet. De senaste uppgifterna inne-

Fel! Okänt namn på

bär att utsläppen av radioaktivt cesium har varit tjugofyra gånger större än vad företaget som äger anläggningen har hävdad i sin tidigare information.

Ur ett risk- och sårbarhetsperspektiv är det självfallet ingen skillnad på om bristerna i information vid incidenter i kärnkraftverk beror på att det inte går att bedöma omfattning och risk eller om det beror på att de ansvariga inte vill berätta vad de vet.

Förslag till åtgärder

Med de kunskaper vi idag har om hur snabbt de meteorologiska, hydrologiska och geologiska sanningarna måste omprövas framstår de utsläpp som olyckan i Fukushima har inneburit tillräckligt skrämmande för att var och en borde anse att vi snarast möjligt bör sluta utsätta oss för den risken.

Det är ur det perspektivet rimligt att riksdagen på sitt bord får en ny omarbetad riskanalys för den svenska kärnkraften där hänsyn tas till såväl de möjliga klimatförändringarna i det tidsförlopp som är aktuellt och de erfarenheter om sårbarhet som olyckan i Fukushima avslöjade. Det sistnämnda avser kanske i första hand riskerna kring hanteringen av utbränt kärnbränsle. Att man förbättrat kylningen av dessa enklare bassänger innebär ju inte att risken för exempelvis terrorangrepp mot den hanteringen har minskat.

Med tanke på att Sverige förmodligen är det land som har de bästa förutsättningarna av alla länder att klara vårt energibehov med långsiktigt hållbar energiteknik baserat på flödande energi vore det även rimligt att regeringen snarast möjligt tar fram den avvecklingsplan för kärnkraften som borde ha legat på riksdagens bord för många år sedan.

Stockholm den 4 oktober 2012

Jan Lindholm (MP)